

Usnesení

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance, Mgr. Jana Passera, JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: S. A.-D. H., zastoupeného opatrovníkem O. p. p. u., proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, PSČ: 170 34, poštovní přihrádka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti opatrovníka proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 8. 2006, čj. 1 Az 25/2006-25

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se odmítá pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 27. 3. 2006, čj. OAM-251/LE-05-05-2006, žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalobce proti tomuto rozhodnutí brojil žalobou doručenou Městskému soudu v Praze dne 4. 4. 2006. Kasační stížností napadeným usnesením pak městský soud žalobci ustanovil podle § 29 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. stěžovatele opatrovníkem s odůvodněním, že se mu ani ve spolupráci se žalovaným a Policií ČR nepodařilo vypátrat místo žalobcova současného pobytu.

Stěžovatel (jediný opatrovníkem) v kasační stížnosti uplatnil důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.; namítal, že rozhodnutí městského soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť z něj nevyplývá, jaké kroky soud činil ke zjištění místa pobytu žalobce a jaký byl výsledek těchto úkonů. Odůvodnění předmětného usnesení je tedy podle názoru stěžovatele neakceptovatelné a přístup soudu ryze formalistický, nešetřící podstatu institutu opatrovníka. Samotná skutečnost, že žalobce svévolně opustil pobytové středisko, ve kterém byl hlášen k pobytu, bez dalšího podle stěžovatele neobstojí. Stěžovatel dále připomněl, že rozhodnutí soudu musí obstát samo o sobě a musí v něm být mj. stručně a jasně vyloženo, které skutečnosti má soud za prokázané a o které důkazy opřel svá skutková zjištění. Postup soudu se musí ve stručné formě objevit i

v samotném rozhodnutí. Stěžovatel dále upozornil na to, že ustanovení opatrovníka je velkým zásahem do procesních práv účastníka řízení, neboť ten jeho ustanovením ztrácí možnost disponovat řízením. Svůj výklad stěžovatel opřel o rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 3. 4. 2006, sp. zn. I. ÚS 572/05. Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhl usnesení Městského soudu v Praze zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*; 2) kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. *judikatorní odklon*. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele*. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr.

Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Zde je nutné uvést, že stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti jeho kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že obdobnou kasační stížností, dokonce podanou tímtež stěžovatelem, se již dříve zabýval a shledal ji nepřijatelnou (viz usnesení ze dne 8. 2. 2007. čj. 2 Azs 122/2006-43, dostupné na www.nssoud.cz). V souzené věci nemá kasační soud důvod se od již dříve vyjádřeného právního názoru odchýlit.

K námitce stěžovatele týkající se nepřezkoumatelnosti předmětného usnesení Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek ze dne 28. 7. 2004, čj. 4 Azs 165/2004-36, zveřejněný pod č. 378/2004 Sb. NSS, kde se uvádí, že: „*Nepřezkoumatelným rozhodnutím soudu [§ 109 odst. 3 a § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], způsobujícím, že Nejvyšší správní soud není vázán důvody kasační stížnosti, je usnesení krajského soudu o zastavení řízení z důvodů podle § 33 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval soud při zjišťování místa pobytu stěžovatele a ani které období považoval soud za dobu devadesáti dnů, po kterou nezjištění místa pobytu bránilo rozhodnutí ve věci. Otázka nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu byla v obecnější rovině řešena dále např. v rozhodnutí zdejšího soudu ze dne ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Azs 47/2003-130, zveřejněném pod. č. 244/2004 Sb. NSS, kde bylo judikováno, že: „Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné.“. Nejvyšší správní soud nesouhlasí s tvrzením stěžovatele, že z napadeného rozhodnutí městského soudu není seznatelné, které skutečnosti má soud za prokázané a o které důkazy opřel svá skutková zjištění. Pokud v něm bylo uvedeno, že se soudu nepodařilo ani ve spolupráci s orgány Ministerstva vnitra a Policie ČR vypátrat místo současného pobytu žalobce, přičemž poslední místo pobytu v P. s. S. svévolně opustil dne 12. 4. 2006 bez udání nové adresy, lze konstatovat, že takové odůvodnění splňuje podmínky přezkoumatelnosti, jak byly definovány ve výše uvedených rozhodnutích.*

Stěžovatel dále poukázal na skutečnost, že v souzené věci byl přístup soudu ryze formalistický, nešetřící podstatu institutu opatrovníka. Rozsahem skutečností

zjišťovaných při ustanovení opatrovníka (§ 29 odst. 3 o. s. ř. a § 64 s. ř. s.) se Nejvyšší správní soud zabýval dříve již ve svém rozhodnutí ze dne 21. 11. 2006, čj. 2 Azs 113/2006-32, dostupné na www.nssoud.cz, kde bylo judikováno, že: „*K tomu, aby mohl být žalobce považován za osobu neznámého pobytu a ustanoven mu soudem opatrovník podle § 29 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, nepostačuje sdělení žalovaného, že se žalobce nezdržuje v místě hlášeného pobytu. Soud musí vyčerpat všechny dostupné možnosti ke zjištění místa pobytu účastníka; vedle informací získaných z databáze žalovaného si soud musí opatřit vyjádření příslušných orgánů Policie ČR, případně provést šetření v místě žalobcova hlášeného pobytu apod.*“. V daném případě se městský soud nespokojil pouze s informacemi z databáze žalovaného, ale podnikl i další kroky (součinnost s Policií ČR). Je tedy zřejmé, že městskému soudu nelze přičítat pochybení, o němž by bylo možno se důvodně domnívat, že zapříčinilo odlišnost rozhodnutí ve věci samé, a které by způsobilo přijatelnost kasační stížnosti.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. března 2007

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu